

 V úterý od 14.30 v Praze!

29. 10. 2009

původní zpráva / **XX. Valná hromada 2009** - prezentace 3. 11. od 13.30 h * Extra /

e-GAG

Kovařík ze Skopje! * KdyKdoKdeJak (a) Proč / *Hrubý* vystaví koláže; *Rakus* vtipy * Malá recenze na / „*Jen se tak dívám*“ * Časopisy / *Nebelspalter č. 8* * Z pošty / *Koutek* * *Alba* / *N. Ciftci* a *E. Basol* * Dokument / „*Padělaný*“ *Dikobraz* * Ze světa / Polsko, Itálie, Belgie, Indie, Írán, Sýrie * *FECO* / *Bulletin* č. 46 * Do archivu / *Jára Kohout*

- komik ze *Svobodky* * *Komiks-News* #131 * **ČUK / 20 let:** jak to oslavíme? * *Bliženci* / *Born* a *Kivokurcev* * *Výsledky* / Itálie, Írán * *Propozice* / Čína * *Příloha* / *Zpráva o činnosti ČUK* * [Kalendárium](#)

Týdeník České unie karikaturistů * VII. ročník *
(Zprávy ČUK č. 352) <http://cuk.dreamworx.cz>

Číslo 09 / 44

OBRÁZKY: FRISCHE, BARTÁK, TOMACHOFF, HAVA, CRIHANA, CIFTCI, BASOL, MLEJNKOVÁ, RAKUS, BORN, KIVOKOURTSEV...

Velký zájem o cartoons na 8. Bienále Písek 2009

(Snímek: Jan Vávra)

Těšíme se, že se uvidíme!

aneb **Pozvánka na valnou hromadu 3. listopadu 2009**

V příloze najdete text k pročení - zprávu o tom, co se v ČUKu dělo od poslední Valné hromady před rokem. A co jsme všechno dělali pro okolní svět (aby byl veselejší a tím lepší?)

Pro podivíny, kteří e GAGy pročítají nedočkavě každý čtvrtek, tam nic nového nejspíš nebude. Ale pro tebe, drahý kolego, jsou to opravdu zajímavé věci k přečtení! Protože se na našem setkání nebude ani letos už tato zpráva číst celá nahlas, je obecná povědomost o ní

pro další jednání dost důležitá. Navíc jsou tu - v premiéře - i návrhy, které budeme v plénu divoce diskutovat a o nichž budeme hlasovat. Jak jinak, když jde o naše (tedy vaše) peníze!

Od Velkých Věcí k praktickým Valným Věcičkám:

Pokladník Roman Jurkas sice hlásí, že na valnou hromadu, kde budete hned u vchodu platit příspěvky za běžící rok, má připraveno docela dost drobných, ale přesto by vám byl vděčný, kdybyste si vzali s sebou nějaké drobnější peníze (dnes už jsou to nejen padesátáčky, ale stovky a dvoustovky). Včera po půlnoci ho celého zpoceného vzbudilo strašidlo: fronta lidí, a všichni měli v ruce 2000-korunové nebo 5000-korunové bankovky. Chvilku trvalo, než mu došlo, že to nebyl hrozný sen, ale jen vzpomínka na loňskou VH.

Ale vezměte si raději **více bankovek**, než na zaplacení **příspěvku** (a na na pivo či víno). Většina tiskovin, které tu dostanete, sice bude rozdávána buď každému (kupříkladu katalogy z **Bienále Písek** a s pár kousky se hlásí i **Tichý mat**) - nebo autorům ze seznamu účastníků (viz Znojmo) gratis.

Ale budou tu též některé publikace (od jubilanta **Fedora Vica** jeho **Dereše** v pevné verzi, a **Nepraktovy kousky** z příjemné **Epochální** edice ...) které bude možno pořídit do vašich knihoven za snížené ceny. V prodeji bude též novinka: nástěnný **kalendář** na rok 2010 s obrazy **Igora Ševčíka**.

A nezapomeňte na **tašku** - nejlépe s pevným uchem. A vy, co si chcete odnést domů či odvézt na venkov své obrázky, vezměte rozměrnější igelitky. Po loňské poslední příležitosti zmoc-

nit se uležených čili „historických“ vtipů, jich však teď bude k vracení o dost méně. Letošní výstavní kolekce jsme se totiž rozhodli podržet zatím pohromadě pro možné využití v roce 2010. Mohou být užitečné během akcí k **20. výročí** založení České unie karikaturistů (ty by přece nemusely probíhat jen v Praze!)

Pro úplnost: letošní oslavenci se dočkají své dávky autorských výtisků **katalogů** věnovaných **Salonu Jubilantů 2009**, kterým úterní valnou hromadu ČUKU uzavřeme.

Snímky z VH anno dazuma! **Jan Koutek a Bohuslav Šír**

ČUK / Do diskuse na XX. Valnou hromadu **Jak připomenout 20 let ČUKu?**

Připomenout určitě. A oslavovat? Možná.

Zkusme si nejprve nahodit **základní předpoklady**, které je dobré při vzpomnutí 20. výročí vzniku ČUKu mít na paměti:

1. Aby to stálo **co nejméně peněz**.
2. Aby to nebylo ani tak moc „dovnitř“, ale **zaměřeno spíš na venek**.

K prvnímu bodu není snad moc co dodávat; přestože pro ČUK děláme všichni zadarmo (a s co nejnižšími materiálními výdaji) tzv. mandatorní výdaje stráví přes polovinu členských příspěvků. K druhému vlastně také ne: snad se shodneme, že scházet se můžeme všichni kdekoliv a postesknout si, že svět dnes výtvarnému vtipu nepřeje, to jde i zadarmo. Proto bychom mohli využít 20 let České unie karikaturistů k public relations - tedy k připomenutí její dvacetileté existence v médiích všeho druhu (ta si na výročí potrpí) a přes prezentaci ČUKu upozornit na český kreslený humor a jeho autory - včetně toho, že má právě s médii velké problémy... Znamená to ovšem připravit nejen bohatou bilanci naší činnosti za těch dvacet let, ale také třeba seznam osobností, které by poskytly médiím zasvěcené rozhovory (nejen o sobě!)

Nemuseli bychom se ovšem odříkat ani pomýšlení na náročnější projekty - myslíme tím samozřejmě **výstavu a katalog** k 20. výročí.

Nákladné aktivity a nápady však bude možné zařadit do plánu oslav jen v případě zaručeného **sponzoringu** resp. získání kvalitního **mediálního partnera**.

Rok 2010 by měl celý proběhnout ve znamení „**ČUK - je mi 20!**“ a mohl by začít už po této Valné hromadě - vždyť **p. f. 2010** (Betlém) a jeho případné vystavení v pražské výloze by mělo vypuknout už letos před Vánoci. Celý ten více než rok by všechny naše akce, především však **veškeré tiskoviny** (katalogy Salonů, plakáty a pozvánky) mělo automaticky **provázet logo výročí**, které *Olda Dvořák* inovoval - vycházející ze znaku ČUK od *Michala Hrdého*. Máme šanci na logo jako **samolepku**.

Akce, na nichž spolupracujeme s jinými institucemi či právními subjekty (soutěže Kysele, Ekofóry, hradecký Humorest a Písecký CMP... resp. další možné soutěže a výstavy v r. 2010 - využijeme k zařazení loga, ale i kratších nebo delších textů k **20-nám** ČUKu.

20. výročí by nás mohlo nakopnout k založení takto zaměřené a pojmenované nové, moderní webové stránky. Na tu bychom se mohli všude v tisku odkazovat a která by zprvu byla propojená se stávajícím webem a postupně by ho mohla nahradit - v dynamičtější a aktuálnější podobě.

Přirozeným středem, termínem oslav by měl být **březen**, kdy se Česká unie karikaturistů r. 1990 zrodila. Proto také na tento termín navrhujeme **slavnostní „výroční“ členskou schůzi** či **mimořádnou VH** ČUKu. Ale to neznamená, že velká výstava (mimo předpokládaného březnového **Salonu** v Mánesu) či jiné náročnější akce pro veřejnost nemohou proběhnout v kalendářním roce **kdykoliv jindy** - záleží přece na výstavních možnostech a dalších (nejen pražských) nabídkách. Můžeme také nabídnout naše osvědčené, k výročí aktualizované výstavní kolekce - kamkoliv! A ty, co už putují po republice, doplnit logem **ČUK 20** a novým úvodním textem.

Využijme místních, regionálních médií, TV a radiových stanic a místních novin k propagaci. Prosíme v tomto smyslu o **nápady od všech**, zvláště pak mimopražských **kolegů**.

Obracejte se s nimi na předsedu Kovaříka nebo na e-GAG. Na valné hromadě 3. 11. anebo krátce po ní budou jmenováni kontaktní garanti jednotlivých oblastí (výstavy, tiskoviny, média, finance...) ze členů nového předsednictva. **I. H.** - místopředseda ČUK

Jaroslav Dresler
1925–1999

Novinář a prozaik, který však doma ani v exilu knižně nepublikoval, byl před únorem 1948 členem brněnské redakce *Lidových novin*, po odchodu do exilu krátce působil jako pracovník americké armády (podílel se na výrobě falešných protikomunistických čísel týdeníku *Dikobraz*), poté byl redaktorem kulturních pořadů *Svobodné Evropy* a spolupracovníkem mnichovského měsíčníku *Národní politika*. Napsal osobitě, knižně dosud nepublikované memoáry *Slovo a svět*.

Dokument / Falešný Dikobraz z r. 1951

Studená válka přes rotačky

V brněnském měsíčníku *Host číslo 3* vzpomněla značka *-mip-* málo dnes známou skutečnost z počátku 50. let. V době bez internetu a televize, s telefonováním do zahraničí pouze z pošty na výzvu (a s odposlechem) a se silnými rušičkami zahraničního radiového vysílání, spočívala veškerá propaganda na staromódním knihtisku... Vzpomínám si, jak jsme na chatě na *Kačáku* sbírali v malinách skládačky z lehkého papíru, které k nám zanesl vítr z nebes - tedy z role odvíjející se s pomocí vrtulky v koši nylonového balónu... Ale byly i jiné způsoby - pojďme teď k textu z *Hosta*:

„K metodám komunistické propagandy patřilo falšování exilových tiskovin, které pak byly naplněny defétistickým obsahem. Např. na titulní straně *Českého slova* z července 1958 se „redakce“ přiznává k marnosti svého úsilí a loučí se se čtenáři.

Exil neměl možnost bránit se týmiž prostředky, přesto k takovému pokusu na počátku 50. let došlo (...) Jedna z jednotek americké armády v Německu se soustředila na psychologickou obranu a propagandu. Kromě letáků vydala tato jednotka několik čísel „pražského“ *Dikobrazu*, která beze změny převzala originální obálku, vnitřní strany však byly zaplněny kresleným i psaným protikomunistickým humorem. Celý náklad byl pašován přes hranice do Československa a zde běžnou poštou rozesílán na víceméně náhodně vybírané adresy. Po *Stalinově* smrti byla na podzim 1953 tato speciální jednotka US Army zrušena. (**Michal Příbáň** - kráceno)

Vlevo nahoře obálka jednoho z *Dikobrazů* z r. 1951. **Pod ní** medailónek jednoho z autorů propagandistického „podvrhu“ **J. Dreslera**. **Zcela dole** jeden z „ruských“ vtipů na Stalina...

(V Hostu 2009/03 objevil a zaslal P. T.)

Listopad (se vším všudy) je za dveřmi - a tak si na počátku tohoto čísla (vedle Valné hromady slavného ČUK) připomínáme v několika rubrikách s neslavnou předlistopadovou minulostí **související témata... (R)**

Z pošty / Koutek

Ad: Od pendreku k pendreku na Pražském magistrátu

aneb *KOBRA ironman*

Jedním z překladových slov je nepoddajný, mimo zřejmých významů. Pro jmenovaného **J. K. Kučeru**, který je v rekonvalescenci, platí v plné míře. Dne 14.

října instaloval výstavu *Od pendreku k pendreku* v prostorách magistrátu v Jungmannově ulici. Navštívil jsem ji před jejím otevřením, vernisáž shlédl na internetu zásluhou *Tomova deníku* na webu.

Diváků bylo opravdu pomálu, hlavně z řad kulturních přátel.

Deset panelů dokla-

dujících přítomnost a očištné působení humoru, včetně kresleného, v dobách normalizace je umístěno v chodbě a v internetovém koutku úřadu. Instalace připomene pamětníkům roky 1968 a 1989 jako čas zrození nadějí, které zprvu vůbec a nyní o něco lépe dozrály, až do podoby dnešních dnů. Pro nezasvěcené - mladé - diváky mohou být informace, pokud budou ochotni a schopni ji v původních podobách pochopit. Za vynaloženou práci a snahu patří autorovi expozice díky. Poněkud macešsky se zachoval otec projektu ke kreslířům, kteří jsou v montáži oken /ROSTA/ Rosta windows poloanonymně prezentováni. Zsvěceným poslouží panely jako test znalostí, při přenesení výstavy do prostor Klubu Mánes by bylo možné opomenutí vhodnou formou napravit. (Nebo jako soutěž diváků?) Budeme si muset jako autoři, fandové i diváci zvykat na rozličné formy prezentace i stejné expozice. Úsilí zaslouží návštěvu a ocenění, jak je zřejmo z titulu. Předpokládáme trvání do konce listopadu, poté navazuje přenos do Mánesu. Také foto poledník **JanK**

Do vašich arch(L)ívů / Jára Kohout

Komik ze Svobodné Evropy aneb ... (všechno to krákoře)

Narodil se za první republiky, ale ženil se ještě po listopadu 1989. Vzal si tehdy o 60 let mladší přítelkyni.

Na 3. října 1948 si populární herec, komik **Jára Kohout** prostřednictvím svého agenta dohodl v **Aši představení pro celníky**. (...) Těsně před začátkem poslal rodinu s pře-

vaděčem přes hranice k americké zóně, sám utekl o přestávce představení v kostýmu kohouta. To pro případ, že by ho chytili a on se mohl vymluvit, že se zláznil (...) Poslední představení *Kohouta* v roli *Kohouta* se jmenovalo „Na tom našem dvoře...“

Magazín MfDNES č. 41, str. 53

Ze světa / Zdvořilý dotaz do Iránu: „Je karikaturista Hadi Heidari uvězněn?“

Embassy of the Islamic Republic Iran - Berlin

Your Excellency, *Mr Ali Reza Sheik Attar*, Ambassador of the Islamic Republic of Iran, **toonpool.com** is a worldwide cartoonists' community joined by 1,400 artists from 140 nations. We are in fear about a fellow from Tehran/Iran. His name is **Hadi Heidari**. **We have got informations about his arrestment in Iran.** Do you see a possibility for us to receive a verification of the arrestment and informations about the offense Hadi Heidari is charged with. Respectfully yours,

Bernd Pohlenz / www.toonpool.com / info@toonpool.com

Více dále v čísle!

Reportáž / Ve Skopje po letech

(Břet'a Kovařík podává povinné hlášení ze služební cesty)

Osud a přízeň poroty tomu chtěly, že jsem měl možnost navštívit po třiaadvaceti letech znovu Skopje. Hlavní město již několik let samostatné, ale jen dvoumilionové Makedonie, město, kde je vlastně už 40 let domovem *World Gallery of Cartoons*. Mám k tomu místu zvláště sentimentální vztah, neboť právě zde jsem před třiaadvaceti lety získal své první mezinárodní ocenění a také první zahraniční osobní kontakty s kreslířskými osobnostmi z celého světa, paradoxně i s Fedorem Vicem, který tam tenkrát přicestoval spolu se svým bohémským přítelem, malířem Michalem Čabalou. Tenkrát byla Skopje nějakých dvacet pět let po ničivém zemětřesení a tak byly do mé paměti usazeny v tu dobu moderní sklobetonové budovy pošty, muzea, galerie a mnoha dalších institucí, kterými mezinárodní společenství pomáhalo nahradit trosky poničeného města. Ty stavby tam stojí stále, jenom mi dnes připadají méně honosné, protože prostě mezitím „čas trhnul oponou“. Přibyly nové sklobetonové objekty bank a hotelů, přibylo obchodní supercentrum, nezmizel ale pocit, že Skopje zaplatila za svoji polohu v tektonicky neklidné oblasti příliš vysokou daň. Nemá prakticky historické jádro a to co má, je poplatné potřebě stavět rychle a levně. Beton, železo, sklo a k tomu balkánská pečlivost v provedení.

Já však přijel za kresleným humorem. *World cartoons gallery* vstala z mrtvých a nadále existuje jen díky velkorysosti nynějšího majitele a mecenáše festivalu *Mice Jankulovského*. Ten tři roky spící značku koupil a začal znovu provozovat na vlastní náklady. Sám financuje ze zisků své stavební firmy vlastně všechno. Koupil prostor pro galerii, vybavil ji mobiliářem, platí její tři zaměstnance, sestavuje porotu, platí hotely i finanční ceny vítězům. Asi na to má, ale kolik je takových? Na první pohled sympatický, energický chlapík, který je sám výtvarník. Dříve kreslil animované filmy a nyní maluje na sklo „zezadu“ tedy tak, že divák vidí sklo a pod ním namalovaný obrázek, což je technika opravdu náročná. Má další a smělé plány nejen s humorem ale i dalšími výtvarnými soutěžemi, které jeho galerie pořádá.

Vlastní výstavní prostor není velký, ale při dvouřadém umístění rozměrných panelů si jeho návštěvníci mohou prohlédnout více než tři sta kreseb. A to je dost. *Mice* má ale představu, že v nejbližších letech galerii rozšíří, protože směrem do dvora je našťastí ještě místo.

Vernisáž a předání cen proběhlo přímo v galerii ve čtvrtek ve 20:20 (tak to bylo na plakátech a pozvánkách). Žádné pódium, žádné mikrofony. Prostě „mezi svými“. Do toho pár kamer a novinářů. Přítomných návštěvníků asi padesát. Nedalo se moc chodit, ale to bylo vlastně dobře. Vítězové nedostali sice žádné trofeje, ale pěkně zpracované diplomy a peněžitě ceny ve výši podle propozic, tedy bez odečtení nepopulární daně. Jestli o daň navýšili cenu předem, to nechávám ku kontrole makedonskému pánubohu, ten jistě ví co a jak má být, aby to bylo dobře. Problém je, že v Makedonii si konání svých oveček kontrolují bozi minimálně dva, protože kostely zde najdete katolické i pravoslavné a vedle nich samozřejmě také mešity a synagogy. Ta lidská směs se zřejmě pomalu zase uklidňuje a stmeluje, ale ještě přede dvěma lety prý nebylo obvyklé, aby křesťan přecházel zbytečně přes most na muslimskou stranu města. Já tam byl dvakrát a pokaždé se svými společníky pojedl výborný kebab s předehrou žluté rakije a dohrou slušného makedonského piva. Nic se mi tam nestalo.

Po vernisáži proběhlo pozdní posezení v nedaleké restauraci s obvyklým vzájemným podepisováním bohatého a dobře zpracovaného katalogu a povídáním na téma, které byl jeden i druhý můj soused u stolu ve spojení s mojí jazykovou nedostatečností schopen zvládnout. Druhý a třetí den vlastně již oficiální program žádný nebyl. Toho využil Rumen Dragostinov, skočil na autobus a zmizel směr Sofia. Američan Robert Dandarov, držitel Grand Prix, se ukázal být rodilým Makedoňanem a rozběhl se proto za svými kamarády z mládí. Ostatní odiplomovaní, většinou domácí, odjeli hned po vernisáži. Tak jsem zbyl pořadatelům nakonec jenom já, kterému letělo letadlo domů až v neděli. Nijak je to nedeprimovalo, vždy mi někoho přidělili a s tím jsem opět skončil někde na tom kebabu v bohaté diskusi, složené z množství holých vět. Bylo to fajn.

A abych nezapomněl. Ve Skopje právě probíhal tradiční mezinárodní jazzový festival. Koupil jsem si lístek do „Univerzální sály“ a spolu s asi dvěma tisícovkami nadšených posluchačů si užíval čtyři hodiny úžasný muziky.

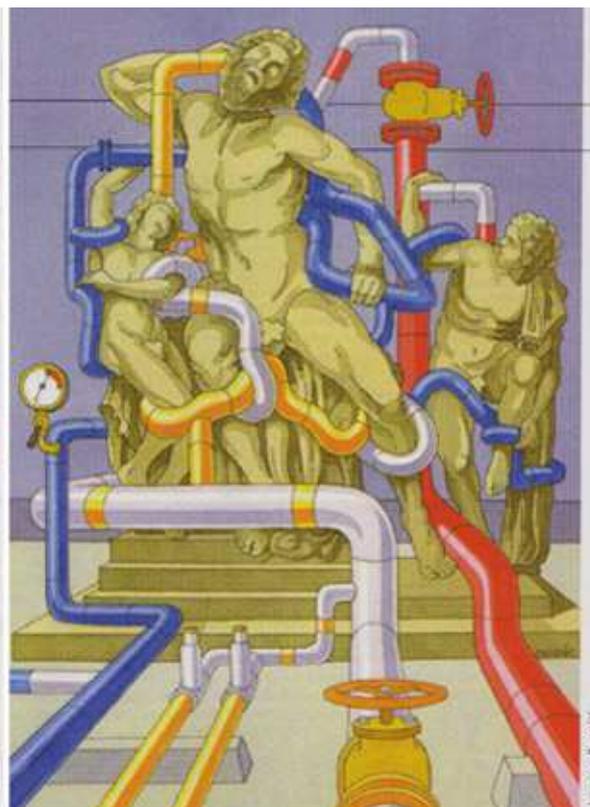
Tak nějak to tedy bylo ve Skopje.

P.s.: ČSA jsou sice v krizi, ale letělo se s nimi naprosto bez problémů.

Na snímcích: na prvním naplněný výstavní sál, na druhém odiplomování - zleva: Pande Petrovski (Makedonie), Rumen Dragostinov (Bulharsko), **BK**, Makedonec Miroslav Georgievski (*Miro*) a zcela vpravo majitel galerie **Mice Jankulovski**.

Časopisy / Nebelspalter Nr. 08 - 2009

Letití abonenti e-GAGu to vědí: 8. číslo u časopisu, který vychází 10x ročně, neznamená číslo srpnové, odpočinkové. Naopak, **Nebelspalter** s tímto číslem vyšel i letos jako číslo říjnové a tedy v plné publicistické zbroji. Od titulu, kde obrněný *Don Quichote* jde bojovat s větrnými mlýny zdravotních pojišťoven (autorka: *Alexia Papadopoulos*) až po, na titulu anoncovaný, materiál: „*Po dvaceti letech: Je zeď skutečně zbourána?*“ a myslí se tím samosebou rozdíl mezi Východem a Západem.

Na vstupní str. 3 se pod titulkem *Nebelspalter im Netz* připomíná *nebelspalteri* prezentace na síti - a také archív tštěné verze: www.nebelspalter.ch. Vedle je soutěžní otázky k titulní kresbě: kdo je na karikatuře: a) *Don Quichote*; b) *Dön Erkebab* (vtip je v tom za bé: turecká jídla u kiosků se zovou *döner* a *kebab*) - vylosovaní čtenáři získají vstup na představení „*Politsatire 3*“ v Casinotheater Winterthur.

Čistý humor se už dnes v německy mluvící Evropě nenosí - tahounem jsou vtipy na aktuální situaci a problémy. Neznamená to ovšem, že by šlo jen o variantu na proslulou českou „komunální satiru“. Dva velké obrázky (**viz obr.!**) - první od **Bartáka** (naš život s potrubím všeho druhu) a druhý od **Fritsche** (nové opatření EU zakazuje od příštího roku prodej klasických žárovek) používají osvědčené metody výstavby kresleného vtipu. I s tím - v úvozovkách! - *rizikem*, že nějaký nechápvavý snaživce z třetího světa zařadí nové a zdařilé variace na tradiční téma „**La-okon a synové**“, resp. „**nemrava-odhalovač**“ mezi nově vypátrané *similars* - plagiáty...

Že si autorská líheň ve Švýcarsku zrovna dává „lehára“ je zřejmé: vtipy jsou v *Nebelspalteru* od hodně staré gardy: třeba od *Sergeje Tjunina* a *Vladimira Kazanevského* (SSSR), *Lothara Otto* (NDR), *Petara Pismestroviče* (SFRJ) a také od **Jana Tomaschoffa** (v dětství v ČSSR) - na předcházející stránce je stránka N. s jeho sloupkem a vedle vtip autora jménem **Ludek Ludwig Hava**. Naopak změna nastala v *bitvě pohlaví*: Autorky jsme mezi karikaturisty v *Nebelspalteru* často nenacházeli - v tomto čísle však mají tři ženy hned pět vtipů!

Pozoruhodné je ovšem téma speciální rubriky čísla: „50 let vydávání švýcarského bulvárního deníku *Blick*“ nadepsané: „*Schund oder Schwund?*“ na str. 24-31 (jak víte, vydává ho tamní *Ringier*, který vydává také u nás svůj „šunt“: *Blesk*)

(g-men)

Z Polska / Kolaczek, Krotos, Kryškow

Nejen u nás, také v Polsku se stává „pupkem“ cartoonistických událostí měsíc září. V říjnu se pak dozvídáme, jak dopadly národní soutěže a že se otvírají výstavy *Roponioska*, *Divadlo*, *Vesmír* a také „*Paví soutěž*“...

Kolaczek v Polsku vyhrál "Teatr"

Soutěž na téma „*Divadlo*“ se nekonala jen meznárodní v Písku, ale i národní v Polsku. Organizoval ji SPAK, ZASP (svaz polských umělců scény) a Galerie divadla Rampa ve Varšavě. Jury, které počátkem října předsedal *Maciej Pietrzyk*, posoudila 121 prací od 35 autorů a na výstavu vybrala 83 děl 32 karikaturistů. 1. cenu (5000 zlotých) získal **Zbigniew Kolaczek** za cyklus prací. 2. cenu (2000 zl od Muzea Karyka-tury) obdržela **Małgorzata Lazarek** též za „za zestaw prac“. 3. cenu (1000 zl od SPAK) obdržel **Zenon Porzucek**. Mimo to získala mimořádnou cenu od varšavského odboru ZASP **Faustyna Fauni**. Vzhledem k vysokému počtu prací v soutěži jury udělila čestná uznání těmto autorům: **Bartłomiej Belniak; Henryk Cebula; Adrian Frankowski; Adam Koguciuk; Tadeusz Krotos; Paweł Kuczyński; Dariusz Łabędzki; Marian Matocha; Witold Mysyrowicz; Grzegorz Pietkiewicz; Andre Pijet; Maciej Trzepała**.

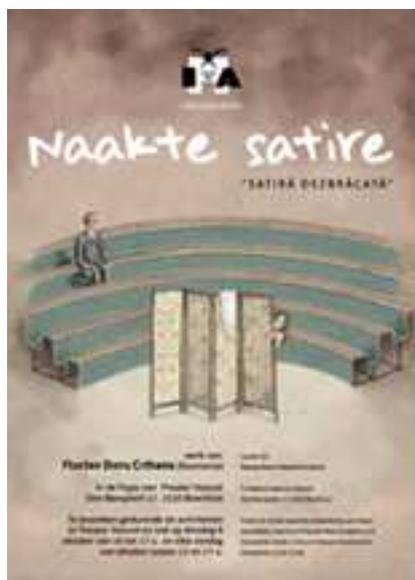
Krotos vyhrál „Inowrocławskie Biennale Satyryczne“

Tadeusz Krotos zvítězil v letošním ročníku *Inowrocławskiego Biennale Satyrycznego* na téma „Paw – książkę parków“. 1. místo: **Tadeusz Krotos**; 2. místo: *Maciej Trzepała*; 3. místo: **Michał Graczyk**. Jury soutěže ještě udělila dvě čestná uznání pro: **Zbigniew Kolaczek** a **Bobo Pernecký (SR)**.

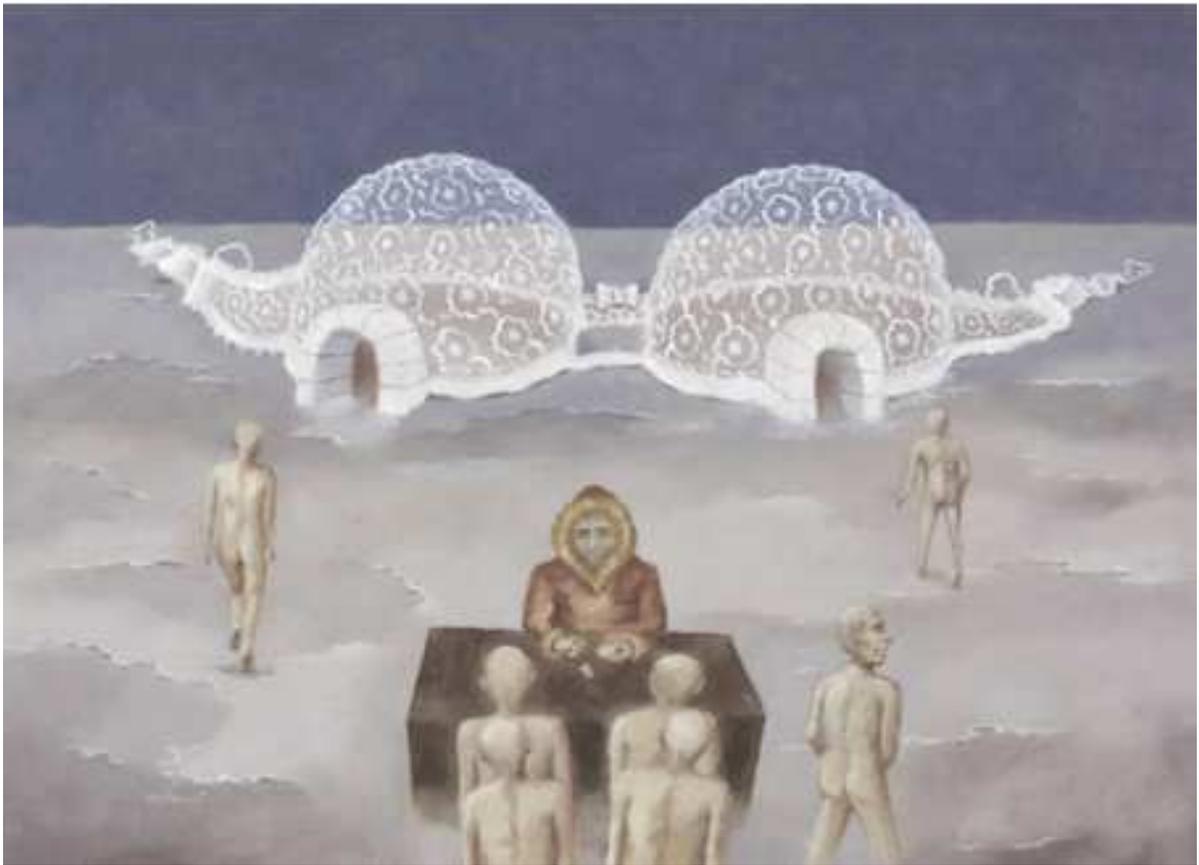
Handl a peníze Krzyškowa v Barczewu

„Handel, handel... pieniądze“ (obchod, obchod, peníze) je název výstavx vtipů a grafických prací **Mirosława Krzyškowa** w Barczewské Galerii umění „Synagoga“. Výstava byla otevřena 24. října. t. r.

Ze světa / Rumun *Crihana* v Belgii; Indie; Itálie, Sýrie...

„**Nahá satira**“ ... tak se nazývá výstava rumunského cartoonisty **Floriana D. Crihany**. Koná se divadle „*Vooruit*“ – v belgickém sídle *Boechout* (Antverpy) po celý měsíc říjen. A je to přehlídka docela zajímavá, jak ukazují vybrané ukázky **VIZI!**.. (g)

Hlasujte pro „Nejoblíbenější cartoonistický portál“

Až do 31. 10. můžete dát svůj hlas od 1. do 3. místa nejlepším mezinárodním webovým stránkám věnovaným cartoons. Anketu vyhásil a výsledky zveřejní syriacartoon při výstavě International Cartoon Contest SYRIA 2010. Adresa: www.syriacartoon.com . syriacartoon@gmail.com

Indický institut cartoonistů

Nová webová stránka v Indii, říká, že **Indian Institute of Cartoonists** je organizací první v Indii, která chce dělat promotion pro žánr cartoon v Indii. Institut, sídlící v Bangalore, hodá objevovat karikaturisty, nacházet talenty pro cartoons. Aby žánr vzkvétal v budoucnu, je třeba ho popularizovat pro masu obyvatel. Jak už víte z rubriky „Propozice“, institut vyhlásil 1. National & International "Manmohan Singh - Sonia Gandhi Caricature Contest".

People behind Indian Institute of Cartoonists

Kdo chce vědět o tomto indickém portálu více (třeba si prohlédnout ukázky z tvorby 13 autorů) navštíví:

<http://cartoonistsindia.com/htm/home.htm>

Irán: Hadi Heidari uvězněn!

Na webu *persiancartoons* a také na tureckém cartoonportálu Karcomics je od 23. 10. 2009 umístěna portrétní fotka iránského cartoonisty jménem Hadi Heidari s titulkem, že byl uvězněn. Bohužel vše další je psáno pouze v Evropě neznámých jazycích - jako např.:

Iran'lı Karfikatürcü Hadi Heidari tutuklandı! Více anglicky na: http://www.persiancartoon.com/news.php?news_uid=3693

H. H. je na obr. vlevo

Dokument / Evžen Seyček je mrtvý, Miroslav Švandrlík zemřel

NA PAMĚŤ „KÝHO VÝRA“

19. srpna 2009 zemřel v Praze ve věku 91 let **Evžen Seyček**, karikaturista, břitký epigramatik a autor satirických povídek. Narodil se **8. 10. 1917** a chtěl být původně hercem. Ten sen se mu splnil až r. 1958, kdy si zahrál menší roli ve filmu *Ruka ruku nemyje*, kterému však byl zejména výtvarníkem. Proslul svými kresbami i texty. Patřil k řadě zakladatelů *Dikobrazu*. Za jeden z "nepatřičně úderných" epigramů musel z redakce *Dikobrazu* odejít počátkem šedesátých let. Nadále s ním však spolupracoval externě. Mimo jeho kreseb jistě pamětníkům bez sklerozy uvízla v paměti rubrika „*Kýho výra*“, kde Evžen Seyček "sejčkovoal" nad absurditami z novin a časopisů. Dlouho pracoval v tiskovém oddělení Filmexportu. (als)

Naposledy se **Evžen Seyček** objevil mezi karikaturisty před pěti lety při obskurním pokusu o umělé oplodnění zesnulého *Dikobrazu* v Klubu Mánes. (R)

Kresba: **Evžen Seyček** (z publikace *Beze slov*, str. 90, vydala: Mladá fronta Praha, 1960)

Ve věku 77 let zemřel v Praze v Thomayerově nemocnici humorista Miroslav Švandrlík, dlouholetý náměťář cartoonistické firmy Neprakta (Jiří Winter - Miroslav Švandrlík)

Pokud se jednou bude psát historie kunsthistoriků, zabývajících se historií teorie výtvarného humoru, bude tam u jména *Ivana Hanouska* stát pár vět o „jeho tureckém období“. Neb je však celkem jisté, že nikdy nic takového napsáno nebude, dovolujeme si dějiny trochu předběhnout a **Hanouskovo turecké období** zde stručně vysvětlit.

Po teoretikově návštěvě v *stominařetovém* Istanbulu se ocitl opět ve své *stověžaté* Praze a začal si na stolech a skříňkách své prostorné pracovny rovnat komínky z dovezených tiskovin. Činil tak dle různých kritérií - dle aktuálnosti, důležitosti (?), výpravnosti, zajímavosti (?) a také dle tloušťky svazku i jejich velikosti (!) Zdroje byly různé, takže šlo řadit k sobě i formátem identické publikace - vydané v jedné edici. Prostě a jasně, vyhrál si s tím dostatečně.

Pak ovšem bylo třeba jednat. Svou *knihotéku* mu Turecký svaz karikaturistů neotevřel jistě jen ze zdvořilosti. Ale i kdyby - na zdvořilost je nutno odpovédět zdvořilostí. Právě tak umělci, kteří českému hostu věnovali svá alba i se svým věnováním či autogramem, byli by jistě rádi, kdyby se jejich publikacemi obdarovaný Pražák pobavil, či dokonce potěšil.

A tak se čtenář e-GAGu může, byť nemusí, těšit s edytorem z listování alespoň některými alby a z pohledu na aspoň některé z nalistovaných kreseb. Netřeba se obávat, že z toho budete mít v hlavě turecké hospodářství! Těch publikací není ani čtyřicet a jelikož jim nevěnujeme více než pár stránek v čísle - a to ještě ne v každém - rozřadí se Hanouskovo turecké období v GAGu do celého ročníku (ne-li dvou).

Dítko Bulut

A nyní k věci: dnes se budeme věnovat jen letmo a velmi krátce dvěma drobným dílkům. První se nazývá „**Bulut Bebek**“ (anglicky *Baby Bulut*) a dá se usoudit, že jde o to *bejby* (dítko jménem Bulut?) co ho vidíte na nočníku se svou opičí na obálce svazečku. Uvnitř jsou krátké, jen na jednu stranu, tudíž dvoučte-

rečkové, maximálně tříčteřkové stripy (stavěné v knize na výšku) **viz obr.!** Jsou s texty v turečtině v bublinách, ale mimo to ještě - kvůli mezinárodnímu čtenáři - autorkou opatřeny vedle i anglickými popisky.

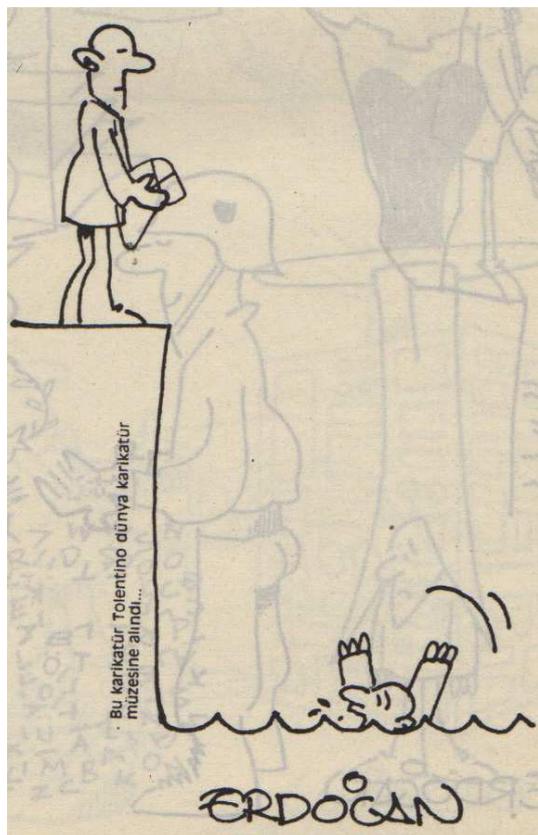
Nuray Ciftci je istanbulská rodačka (rok výroby 1959) a nebudeme asi daleko od pravdy, když usoudíme, že „příběhy“ - tedy „myšlenky“ *batolecího* hrdiny, které začala vytvářet v r. 1989, mají svou inspiraci v autorčině vlastním mateřství. Kniha spatřila svět v r. 1994 a nepochybně má co říci divákovi nebo čtenáři i dnes, po 15 letech. Autorka, která mi vepsala svůj autogram na vstupní stránku, vypadá (i na denním světle) velmi zachovale, rozhodně mnohem lépe než Hanousek (v přistavní noci). Rozhodně je půvabnější, než český kreslíř *František Trnobranský*, jenž si rovněž už léta libuje v obdobné, též mudrující figurce svého hrdiny - chlapečka „*Frantíka*“.

Protože zde otiskujeme jen obálku knížky a jeden z drobných stripů, máme pro vás ještě adresu autorčina webu. Koho zajímá, jak a jaké že to tvoří turecká cartoonistka vlastně kreslené příběhy, najde je na www.nurayciftci.net.

Mladík Erdogan

Knihu „*Karmakarışık*“ jsem si vybral sám ze spodních vrstev prodejny katalogů pod kanclíkem spolku tureckých cartoonistů. Byla větší (na výšku) než většina ostatních, ale také poněkud šedivější, co do obálky i papíru - notně ještě dřevnatého. Prostě nezapře své vydání někdy v půli 80. let; člověk si teprve srovnáním s tehdejšími, velice podobnými katalogy z Jugoslávie či Bulharska uvědomí, jak se od těch časů zkvalitnila polygrafie na Balkánu - počínaje grafickou úpravou i papírem a konče barvami i vazbou. Těch 64 stránek sbírky *Erdogana Basola* se také po prvním pokusu o skenování začalo poněkud sypat z lepeného hřbetu. Konečně, co si to nepřiznat - vždyť ještě na začátku 90. let takto vypadaly a v knihovnách nám to dosvědčují i české knihy (a katalogy) nejen alba cartoons.

Vývoj tiskovin k mnohem lepšímu - to je po čtvrtce století, docela pochopitelný úkaz. Podstatný však je autorský vlad, tedy samotné vtipné kresby. *Erdogan Basol* (ročník výroby 1936 - tedy o dva roky starší vrstevník *Bartáka s Jiránkem*) je tureckým klasikem - autorem nezapomenutelného a nezaměnitelného stylu. Je vlastníkem autorských práv na jednoduchou a originální linku, která se dones příliš nezměnila. Tak jako z našich autorů poznáte od prvního pohledu kresbu *Nesvadby* či *Slejšky*; abychom zůstali, pokud jde o přirovnání s českou karikaturou, u naší věkovitější autorské generace.

Basol kreslil hodně pro noviny, a ty tehdy striktně vyžadovaly jednoduchou linku. Ta konečně neškodí při reprodukci ani dnes. Plně černé plochy se ovšem rotačkám nelíbily a proto i tmavé plochy autor vyráběl obvykle šrafováním, nikoliv vyplňováním štětcem či redisperem. Papír ovšem o plnění křídou jen snil a tak kresby prosvítají **skrze** stránku na jejich rub. Což poněkud snižuje zážitek (a ztěžuje výběr fóru pro skenování) Knížka je plná kreseb beze slov, tak jak je známe z konce 60. a z celých 70. let - kreseb nápaditých, většinou rozverných, veselých - tu hravých, jindy přemýšlivějších. Pokud se vám zardá, že jste je už někdy viděli, je to asi pravda - spoustu těchto nápadů známe i od jiných autorů z té doby i z let pozdějších - tak to v novinové ilustraci v těch letech po světě chodilo. A řadu z těchto kreseb také znalci znají z různých výstav a katalogů, na nichž Erdogan po dlouhá léta exceluje. Už v roce 1974 uspěl v italských soutěžích v *Tolentinu* a v *Marostice*, ani dalšími uznáními pak svět nešetřil - Basol býval zván i do tureckých a zahraničních porot mezinárodních soutěží - edYtor e-GAGu se s tímto přátelským pánem seznámil v Turecku a poseděl s ním nejen u několika stolů, ale také postál (a dal se vyfotit) na turistických bodech Istanbulu.

K dnešní tvorbě *Erdogana Basola* bude ještě dost co říci - máme k dispozici i noviny, které jeho tvorbě pravidelně věnují nádherný prostor i další jeho tvorbu... Pro dnešek dost turecké tematiky - ale zase se ještě v e-GAGu připomene. (GAGmen)

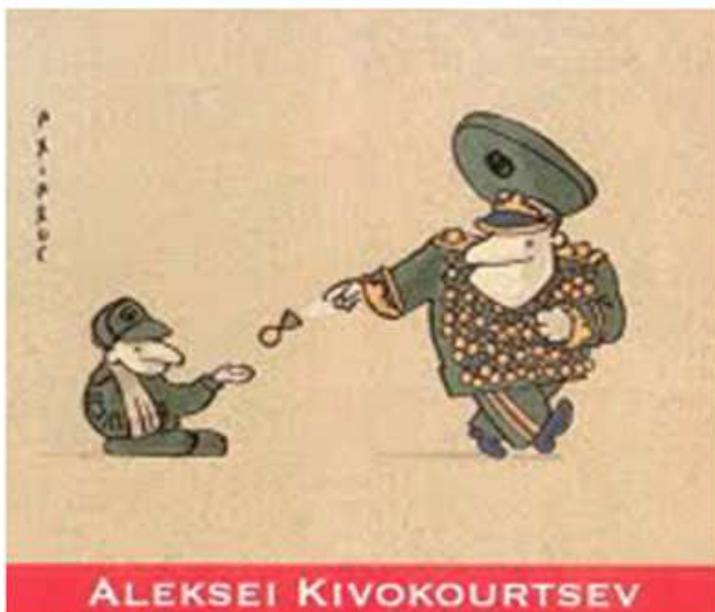
V Belgii vyšla brožura-katalog k tamní soutěži **De Geus 2009**. První cenu získal **Aleksej Kivokurtsev** z Ruska a jeho práce je na 1. stránce barevně. Strana 2 informuje o soutěži, členech poroty a uvádí seznam účastníků: **121** umělců ze **30** států - poslali **421** vtipů. 130 jich bylo vybráno pro výstavu od 25. 9. do 4. 10. t. r. - **Galerie De Fontein, Grote Plaats, Lebbeke**. Mezi nimi **Miroslav Mrázek** - Česko.

Na 3. str. jsou v brožuře vtipy Gregorze Wacha (Polsko - 2. cena) Luce Vermeersche (3. cena) a laureáta 4. ceny (pro nejlépe klasifikovaného autora pod 25 let) jménem **Shahin Kalantary** (Iran). Dalších pět stran patří pracím těchto autorů: Richard Demot, ARES (Kuba), Cai You (China), Maghfouriyaun Mohammed (Iran), Jurij Kosobukin (Ukraina), Patrick Heymans, Jean Van Spittael, Erdogan Basol (Turecko), Luc Vermeersch, Huey Nguyenhuu (USA), Santiago Cornejo (Argentina - *Honorable Mention*), Fakhredin Dost Mohammad (Iran), Akbar Pirjani (Iran - *Honorable Mention*), Wladimir Semerenko (Rusko), Sergey Smoljakov (Rusko), Dre Mathijs (*Honorable Mention*), Mario De Koninck (*Honorable Mention*), Melita Miloradovic (Srbsko), Erdian Hoda (Uzbekistan), Richard Demot, Radik Azizov (Uzbekistan), Amin Mohajeri (Iran), Run Tang Li (Čína). Bez uvedení národnosti: Belgie. (Zdroj: caricature)

Více: <http://www.curiousdegeus.be/>

Nahoře: Adolf Born (ČSSR) v r. 1961 - kresba mj. v antologii **Být či nebýt** (*To be or not to be...*) Krajské nakladatelství Havlíčkův Brod (Československo).

Dole: Aleksei Kivokourtsev (Rusko) v r. 2009 - 1. prize v Int'l cartoon contests **De Geus 2009** (Belgie)

Valná hromada: Rýsuje se velká účast!

Je už ani ne týden před naším setkáním a z více než devíti desítek řádných členů se zatím z našeho úterního odpoledního setkání v Praze omluvilo jen pár členů ČUKu: kolega **Josef Poláček** pro nemoc, **Emil Šourek** (aktivní důchodce - potápí se v té době v Egyptě), **Radek Steska** (učí děti) **Olda Dwořák** (bere léky, které narušují imunitu proti nákaze) a **Radek Machata** (má šichtu bez možnosti náhrady). **Těšíme se na vás** ostatní a raději přibjednáваме porce gulášů! (r)

Život je někdy nepochopitelný. Přesně dva týdny po [Hibiho](#) pohřbu začne největší komiksový festival v Česku – Hibiho **KomiksFEST!** Čtvrtý ročník, který začne posledního října tradiční open-party, přiveze do Prahy během jediného týdne opět několik evropských komiksových hvězd – Maxe Anderssona, Davida Rubína, Blexbolexe, Romana Toliciho nebo Nicka Abadzise.

Max Andersson (Švédsko) s **Larsem Sjunnessonem** představí novou knížku Bosenský placokpes, v Galerii Le Court bude se svými přáteli malovat přímo na stěny. Divadlo Ježek a Čížek uvede při této příležitosti své představení Pixy podle stejnojmenného Anderssonova kultovního komiksu.

S **Davidem Rubínem** (Španělsko) se můžete setkat v Institutu Cervantes. Osobně tam otevře svoji výstavu Čaj, krev a vášeň: Světy Davida Rubína, promítne film Lesní duch a při besedě prozradí, „jak být autorem komiksu a neumřít u toho“. A podepíše se vám do první knížky, která mu právě v češtině vyšla – Čajovny u malajského medvěda.

Roman Tolici (Rumunsko) osobně zahájí svoji výstavu Barber's Shop v Rumunském kulturním institutu. Bernard Granger alias **Blexbolex** (Francie) bude mít výstavu v klubu Utopia spojenou s oslavou českého vydání knihy Album lidí.

Nick Abadzis (Velká Británie) bude na komiksové sobotě mluvit o svém komiksu Lajka oceněném nejprestižnější komiksovou cenou světa Will Eisner Award jako nejlepší komiks pro mládež. V češtině je k máni už od letošního února.

A tím jsme se dostali ke **komiksové sobotě** – 7. listopadu, která se uskuteční stejně jako vloni v Roxy/NoD. Tam očekávejte tu největší komiksovou smršť – přednášky Nicka Abadzise, Maxe Anderssona a Larse Sjunnessona, výstavy, autogramiády, prezentace nových knih a časopisů, aukce komiksových doplňků, přednášky Komiks a Rock nebo Historie italského komiksu, komiksové dílny s Lelou Geislerovou, Petrem Morkesem nebo skupinou Hurá.cz a v neposlední řadě i udílení českých komiksových oscarů – Saudkových Muriel.

Co se týká komiksů, které vycházejí přímo na KomiksFEST!, zmínil jsem už **Bosenského plackopsa** a **Čajovnu u malajského medvěda**. Vyjde ale i další klenot **Zpátky na zem** od Manu Larceneta, představí se i pozoruhodný komiksový počín **SE7DM** inspirovaný stejnojmenným filmem, **Fell: Kruté město** či **Terminátor omnibus – kniha první**. Výstavou na sebe upozorní zbrusu nový časopis **Brutto**, o kterém nedávno mluvila Lela Geislerová v Uvolněte se, prosím, a poprvé ke spatření bude i 52. číslo prestižního slovinského **Stripburgeru** věnované českému komiksu! K dispozici by snad mohl být i další speciál **Aargh!** věnovaný Prokúpkovu projektu Gavron. Nemałym tahákem bude i **Asterix XXXIV: Narozneniny Asterixe a Obelixe – Zlatá kniha**, která vyšla na celém světě najednou, aby velkolepě oslavila půl století jednoho z nejslavnějších komiksů světa. A do toho všeho se vrací druhým dílem **Králíček sebevrah** Andyho Rileyho...

Výstavy: na Novoměstské radnici už můžete vidět **Komiks za železnou oponou 45–89** a **Návraty Komety: Český komiks 1989>2009**. Národní galerie představí v Klášteře sv. Anežky České repliku 65 metrů dlouhého komiksu **Tapisérie z Bayeux** od Věry Mičkové. Do Francouzského institutu se jděte podívat na **Le Dernier Cri – Pozitivní výstavu** a Divus Underground představí **Le Dernier Cri – Negativní výstavu**. V Café Alternativ budou vystavené komiksy současných českých komiksářů k projektu **Pij s rozumem!** a **Herozvěsti** se vrátí do Mlýnské kavárny na Kampě. Nejlepší komiksy ze soutěže **Sousedé v rámečku – Poláci a Češi o sobě v komiksu** omrkněte v Polském institutu. Mladý český tvůrce Nikkarin představí svůj komiks **130: Odysea** na výstavě v Knihkupectví Řehoř Samsa. V Galerii Tribo budou k vidění plakáty **Ktaiwanita – United Kingdog**.

Divadlo: Kromě už zmíněného **Pixiho** můžete vidět i **Anču a Pepíka** ve Studiu Švandova divadla podle stejnojmenného komiksu Lucie Lomové. Přímo na komiksové sobotě uvidíte představení Monstrkabaretu Freda Brunolda **Jožkalipnikjebožičlověkaneumíhát!** a Vojta Švejda uvede scénický komiks **Alfréd se bojí** spolu s projekcí krátkých animovaných filmů Noro Držiaka. V Alfrédu ve dvoře proběhne i inscenované čtení komiksu **Pandemonium** spojené s promítáním krátkých animáček Jaromíra Plachého.

A jsme u filmu: Ve Světozoru uvedou dokumentární **Tintin a já**, Jan Balej promítne v MATu **Fimfárům 2**, vlastní celovečerní projekt **Jedné noci v jednom městě** a krátké animované filmy **Nokturn** a **Snowblood** Marka Bergera. Na komiksové sobotě uvidíte Trnkova **Péráka a SS** a raritní krátký film s Kájou Saudkem **Nečekané dědictví**. Na závěr programu pak organizátoři slibují filmové **překvapení z roku 1968** pro komiksové fajnšmekry.

Kdo se chce zorientovat v programu, podívá se na oficiální [stránky](#) festivalu. Já se možná příště vrátím k některým dnes zmíněným novým knížkám, Asterixovým narozeninám nebo k vítězům Muriel a dostanu se třeba i k novinkám, které kvůli KomiksFEST!u zapadly. Anebo taky ne. Život je někdy nepochopitelný...

Vhrstí

Ze Slovenska / Ještě jednou: Torma v Café

Zliva: Tomáš Janovic, Lubo Feldek, Marian Varga, Kazo Kanala, Janko Grexa

LACO TORMA HUMOR V GALÉRII

Výstava bola otvorená v stredu 14. 10. 2009 o 17,00 v kaviarni CAFFE 66 na Dunajskej ulici č.66 v Bratislave.

Katastrofálne počasie (vietor, dážď, zima) nezabránilo tomu, aby sa priestory kaviarne zaplnili. Výstavu otvoril Janko GREXA, svoje si povedali aj Ľubo FELDEK, Kazo KANALA, Tomáš JANOVIC, 4 pesničky zaspievala Katka FELDEKOVÁ (viď foto).

Z karikaturistov prišiel ešte Vojto Krumpolec, Karol Čizmazia, slovenská televízia nakrútila otvorenie výstavy, noviny mali tiež zastúpenie v osobe Dašky Šebanovej, pagáčiky od pani Larisy Pantelic chutili iba chvíľu - len sa po nich zaprášilo - tak boli dobré, biele a červené víno od Marana FRAŇA z Jura chutilo takisto.

Fero GULDAN pozdravoval z Nitry, dramaturg Jožko BARTA sa vyjadril, že výstava sa podarila.

Keby počasie bolo lepšie... ale tí čo prišli, neľutovali a bolo ich akurát. Kaviareň bola úplne plná.

Laco Torma, Bratislava

Na dolným snímku pod obrazu **Laca Tormy** zleva prominentní hosté:

Tomáš Janovic, Lubomir Feldek, Marian Varga, Kazo Kanala, Jano Grexa

Co psal GAG před 5 lety / Prvý místopředseda ČUKu oceněn

Nenápadnou předehrou k slavnému udílení **Řádu bílé opice k 15. výročí ČUKu** bylo propůjčování **Řádu bílého lva** a udílení dalších ocenění ve Vladislavském sálu Pražského hradu **k 87. výročí vzniku Československa**. Mezi oceněnými Medailí za Zásluhy II. stupně byl i **Vladimír Jiránek**, zakládající člen ČUK, první místopředseda České unie karikaturistů z let 1990-1991. Jak říká text v LN: **„Známý kreslíř, který svou prací reaguje na dění v Česku. Jeho kresby otiskují každý den Lidové noviny. Ocenění získal za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění.“**

KdoKdyCoKdeJakKudyKam(a)Proč / Hrubý, Setík, Kubec...

Koláže Jana Hrubého

Club gentlemanů a Česká pošta Praha 33 srdečně zvou přátele umělce a jeho kolegy z České unie karikaturistů na vernisáž výstavy **Koláže Jana Hrubého ve středu 4. listopadu v 19 hodin**.

Místo: **Poštovní minigalerie** v ulici Přemyslovské číslo 2, vchod je z náměstí Jiřího z Poděbrad, Praha 3 - Vinohrady

Setíkovský mezi celebritami

Spy nikdy nespí a tak se v takřka celo-stránkovém článku o charitativním předkrmu k letošní **VP steeple-chase** v obskurním časopisu objevilo i jméno kolegy **Marka Setíkovského!** Jím vyiplaného koně dovedla jezdka do cíle jako druhého, zatímco jiné koně ani jejich autory - různé výtvarníky - článek nezmiňuje. Na výřezu z výstřižku je vítězný kuň **Dalibor** od neznámého autora.

O akci jsme již v Gagu informovali díky pohotovým perům Pavla Hanáka a Jiřího Košťáře. (rj)

V Gallarate jen Kubec

Koncem září měla uzávěrku soutěž na téma **STARS** („Hvězdy“) v italském Gallarate a už nyní na webu pořadatelů visí seznam účastníků. Z ČR se soutěže, jejíž propozice jsme přeložili a otiskli v jarním GAGu č. 25 zúčastnil jediný: Roman Kubec; zato 6 autorů ze Slovenska a 10 Poláků. Účast: 54 států. Nejvíce ze všech bylo domácích Italů. Výsledky soutěže viz **Výsledky!** (r)

Cenu PCE získá letošní nejlepší „novinový“ vtip Evropy

Šéfové FECO rozeslali po světě regule Press Cartoon Europe 2010, v pěkné formě a v jazyce *French and English*. Předchozí (a první) trofej - za Evropský Novinový Cartoon získal loni švédský cartoonista Riber; získal 10.000 € a „bronze trophy“ za vtip publikovaný ve Švédsku v prosinci 2008. PCE 2010 bude udělena autorovi kresby publikované v novinách v roce 2009. (f)

Přílohy / Zpráva o činnosti České unie karikaturistů v uplynulém období (pro VH)

Pozvánka v příloze!

V příloze tohoto čísla GAGu najdete mj. **Pozvánku** na slavnostní předání **Výroční ceny ČUK pro rok 2009 Vladimíru Jiránkovi**.

Předání medaile a diplomu proběhne v úterý 3. listopadu na závěr Valné hromady **České unie karikaturistů** v **Klubu Mánes** v Praze. (G)

Pozvánka na Jubilanty ČUK 2009

Listopadový Salon kresleného humoru, spolupořádaný naší unií je už tradičně zasvěcen společné výstavě našich členů, kolegů „60+“ kteří v tomto roce dosáhli kulatého či aspoň půlkulatého věku. Zde je jejich seznam (následující autoři byli vyzváni k výstavě)

Letošní JUBILANTI ČUKu (60, 65, 70, 75 a pak rovnou až 85)

85 – Mašata Vladimír
85 – Winter Jiří
75 – Knotková Alena
70 – Rejchert Stanislav

70 – Vaněk Jiří
65 – Král Miroslav
65 – Kučera Josef
65 – Mlejnková Vlasta

65 – Vico Fedor
60 – Votava Ivan

Mimo to ještě je letos mezi námi i pár pětapadesátníků a také párek čerstvých „padesátníků“: Rakus Radovan (rozen v říjnu) a Šipoš Václav (v červnu) - ti si však musí na zařazení mezi vystavující **Salonu Jubilantů** dobrých deset let počkat

Malá recenze na... / ...vernisaž výstavy *Jen se tak dívám* Vlasty Mlejnkové

Jen se tak dívám - tak se jmenuje brněnská výstava kresleného humoru naší kolegyně kreslíčky a humoristky **Vlasty Mlejnkové**.

Dívat se dobře je kumšt a vidět dobře, to již následně znamená i vědět dobře. *Karel Čapek* kdysi řekl, že humor přímo souvisí se schopností dobře vidět. Mnohým je tato schopnost odepřena, svět se humoristy prostě nehemží.

Humor je vzácné koření a my se můžeme jen radovat, když je jím někdo obdařen. Je-li to žena tím více. Vždyť i *Karel Čapek* byl v tomto směru skeptický a schopnost humorového vidění ženě upíral. Na výstavě *Vlasty Mlejnkové* by svůj názor poopravil.

Vlasta se "jen tak dívá" a my sledujeme její pohled a objevujeme s ní co lze uvidět a co nám ušlo. A můžeme se usmívat.

V tom je právě to kouzlo a dobrý přínos každého obdařeného kumštýře i humoristy - vezme nás s sebou a dopřeje nám chvíli se dívat jeho očima. Nejen dívat a objevovat co by nám jinak zůstalo skryto, ale také vnímat sdělené poselství, jež kresba obsahuje.

Na výstavě *Vlasty Mlejnkové* je černobílých i barevných dílek pěkná řádka. Autorka doplnila výstavu ještě několika malbami krajin připomínajícími svým pojetím monotypové tisky. Úvodním slovem osvěžila výstavu PhDr. *Hana Šráčková*.

Zmiňuje, že „*Vlasta Mlejnková vede statečný zápas s lidskou hloupostí a omezeností, statečný zápas s tím, čemu se rozhodla vyprášit kožich ...a to nejen perem nebo tužkou, ale dnes už spíš myší.*“ A pokračuje, cituji: „*Aby ženská - tedy babice – jak se Vlasta Mlejnková ráda podepisuje v soukromé korespondenci – mohla být karikaturistkou tohoto řádu, musí to být silná a bojovná vlčice. Které se vděčně chytne za šos, když nám teče do bot nebo když ztrácíme jistotu. Ale být vlčice neznamena být bez smyslu pro poezii a krásu světa...*“

Vernisaž byla hojně navštívená, obrázky i jejich autorka ostře sledovány, projev i příjemná swingová doprovodná hudba poslouchány.

Hovorů pak bylo plno, jak už to bývá, když je povídat o čem. Možnosti - jen se tak dívat s *Vlastou Mlejnkovou* je všem dopřáno v **Malé Královopolské galerii v Brně** do 2. listopadu 2009.

Marie Plotěná

FECO / Buletin č. 46

Vyšel FECO bulletin - tetokrát poněkud opožděně - ale vydavatel má dobrou výmluvu - vždyť je přece KRIZE!

FECO mimo to oznamuje, že: „**Brasil is our newest FECO member! We also welcome two new Member Organisations: Gabrovo and the PCE**“. Znalci to zřejmě dešifrují tak, že do FECO vstoupil národní svaz Brazílie a ještě dvě „nadnárodní“ instituce (nejspíš mezinárodní festival v bulharském Gabrovu a PCE - to je nová soutěž Press Cartoon Europe).

Vedle aktuálních propozic mezinárodních soutěží (ty mají každá svůj opuntíkový rejtník!) se tu vyskytují i vtipy (většinou od autorek!) a vše uvádí slovo generálního tajemníka FECO z Francie. Jde o poněkud šíře pojatou verzi textu, kterým už odpovídal *Ivanu Hanouskovi* po jeho reakci na výzvu z DQ (a kterou znáte z e-GAGu). Zde ji zveřejňujeme v překladu *Mirka Bartáka*:

Plagiátorství a nebo shoda?

V poslední době se vyskytoval případ plagiátorství v mnoha soutěžích, některé webové stránky teď přinášejí mnoho "stejných kreseb". Není jednoduché odpovědět na otázku, jedná-li se o plagiátorství nebo o pouhou shodu.

Ke shodě dochází často. V každé soutěži může porota vidět mnoho podobných kreseb vytvořených a poslaných současně a obsahujících ten samý vtip. Když více kreslířů uvažuje o témže tématu, kresby, které se si podobají nejsou ani shodou, jsou spíše následkem situace. Ovšem plagiátorství existuje a je třeba se s ním vyrovnat.

Třetí cestu mezi plagiátorstvím a shodou je možno nazvat vlivem: karikaturistův mozek je plný obrazů načerpaných v jeho prostředí a při kreslení potom může nevědomky použít prvek, který viděl v práci jiného umělce. To si ovšem musí každý umělec ohlídat sám.

Webové stránky se stejnými kresbami jsou velice užitečné. Pomáhají odhalit plagiátory, nabádají členy porot, aby byli pozornější a prostě jsou pro karikaturisty oporou při práci.

Nicméně plagiátorství se může projevit i jako použití stejných technik kresby či malby a je velmi zajímavé toto sledovat na webových stránkách, které se problému věnují.

V novém čísle bulletinu máte jako obvykle další soutěže. Každému kreslíři přeji získání ceny a plagiátorům doporučuji najít si jiné zaměstnání...

Bernard Bouton, generální sekretář FECO

Poznámka překladatele:

V úvahách na toto téma se ještě nikdo nezmínil, že:

1/ Plagiátorství je úmyslné použití cizího duševního vlastnictví

2/ Devadesát procent těchto diskuzí jsou bláboly lidí, kteří se berou smrtelně vážně.

No, co má být, že sem kdysi něco nakreslil a teď to občas vídávám, to je přece normální...

Výsledky / Itálie, Irán

Int'l Cartoon Contest 2009 „STARS“Gallarate - Itálie

Soutěžící z 52 států, ale tři laureáti 1. cen jsou domácí. Jen GP jde do Mexika a dvě ze tří zvláštních cen putují do Polska a Rumunska. Mezi patnácti diplomanty je i Slovák *Peter Sedlák* ze spolku UZOL.

Grand Prix 'Marco Biassoni': *Victor Emmanuel Velez Becerra* (Mexiko)

Graphic/Cartoon: 1° Premio: *Margherita Allegri* (Itálie)

Premio Speciale della Giuria: *Jerzy Gluszek* (Polsko)

Menzioni: *Cristina Bernazzani* (Itálie); *Marco De Angelis* (Itálie); *Yuriy Kosobukin* (Ukrajina);

Sayed Yousef Rahimi (Irán); *Peter Sedlak* (Slovensko)

Satire: 1° Premio: *Giacomo Cardelli* (Itálie)

Premio Speciale della Giuria: *Doru Axinte* (Rumunsko)

Menzioni: *Makhmudjon Eshonkulov* (Uzbekistan); *Flavio Maracchia* (Itálie); *Valerio Marini* (Itálie);

Danilo Paparelli (Itálie); *Nicoletta Silvestrin* (Itálie)

Caricature: 1° Premio: *Marco Spadari* (Itálie)

Premio Speciale della Giuria: *Corrado Colleoni* (Itálie)

Menzioni: *Riber Hansson* (Švédsko); *Erico Junqueira Ayres* (Brazílie); *Ferreol Murillo Fuentes*

(Kostarika); *Benedetto Nicolini* (Itálie); *Zhu Zizun* (Čína)

II. Int'l Productivity Cartoon Festival

2. 7. měla uzávěrku mezinárodní soutěž „Productivity“ pořádaná v Iránu. Nyní se dozvídáme výsledky:

1. cena (3.000 Euro): DAMIR NOVAK / Chorvatsko

2. cena / equally (1.000 Euro): YONG SIK OH / Korea a DARKO DRLJEVIC / Černá Hora

3. cena (1.000 Euro): ABBAS NASERI / Irán

Čestná uznání: Constantin Ciosu / Rumunsko - Omer Cam / Turecko - Angel Boligan / Mexiko -

Amorim / Brazílie - Saeid Sadeghi / Irán - Miro Stefanovic / Srbsko - Valentin Georgiev / Bulharsko -

Mehdi Azizi / Irán - Costec Patrascan / Rumunsko - Hicabi Demirci / Turecko.

Propozice / Čína

Xue You Yuan Cup "Passion For Learning" Cartoon Image Collection Contest - Čína

Vyhlášení a propozice soutěže v Pekingu "Passion For Learning" najdete na **Zhongman Web** (<http://www.zhongman.com>, the most professional cartoon information website in China) a na **Xue You Web** (<http://www.61go.com>, domovská adresa Xue You Yuan Education Media Group). Uzávěrka je 8. 1. 2010. Hlasování pak probíhá až do února příštího roku.

Propozice soutěže nepřekládáme, ani **nezařazujeme do Kalendaria. (r)**

KALENDÁRIUM	MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽE 2009	DATUM	GAG č.
Říjen	UCCEP - Peking, Čína - pro studenty!	30. 10. 2009	09-39
Hóóóóóó!	„Just explain it simply“ - Rostock, Německo - Neu! (do 7.11.)	31. 10.2009*)	09-42
Hóóóóóó!	Yahootoonz - Irán - jen e-mail - nové	31. 10. 2009	09-43
Listopad	Alexandar Klas - Bělehrad, Srbsko	1. 11. 2009	09-34
Hóóóóóó!	Comics - Veleš, Makedonie - jen stripy!!	1. 11. 2009	09-35
	Ranan Lurie - OSN / USA	12. 11. 2009	09-40
	IV. c. c. - Braila, Rumunsko	13. 11. 2009	09-38
	Věda - Peking, Čína	15. 11. 2009	09-35
	Singh a Ghandí-ová - portréty, Indie - nové!	15. 11. 2009	09-43
	Urziceni, Rumunsko	18. 11. 2009	09-34
	Zlatá přilba - Kruševac, Srbsko	20. 11. 2009	09-34
	Amazonia (ekologie) - Brazílie - nové!	20. 11. 2009	09-43
	„ Bůh “ - Mazatlan, Mexiko	27. 11. 2009	09-36
	Chopin's Smile - Varšava, Polsko	30. 11. 2009	09-38
	Earthquake & Strengthening - Irán	30. 11. 2009	09-40
	„ Erotic “ - Santa Clara, Kuba	30. 11. 2009	09-41
	„ Climate change!? “ - Ruse, Bulharsko - novinka!	30. 11. 2009	09-42
Prosinec	„Integration / Assimilation“ - D.Q. Německo	1. 12. 2009	09-37
	„ Correction of Consumption Habits “ - Tabriz, Irán	3. 12. 2009	09-38
	„ Turismus “ Anadolu - Eckisehir, Turecko	31. 12. 2009	09-41
	Žikišon, portréty - Srbsko	celoroční	09-19
	„ Food Security “ - Turecko	celoroční	09-15

*) Uzávěrka pro příjem soutěžních prací **7. 11.**; potvrzení účasti na webu soutěže do **31. 10. 2009.**

Propozice i výsledky **soutěží** zveřejňované v e-GAGu mají pouze **informativní charakter**. Jediným závazným zněním jsou originální texty vydané organizátory! Ve výtazích z propozic nepřebíráme body, které jsou standardní jako kupř.: výtvarná technika libovolná, právo pořadatelů využít zasláné práce k propagaci soutěže, zaslání prací autorem znamená souhlas se statutem soutěže, pořadatelé neručí za ztrátu soutěžních děl během poštovní přepravy apod. Ve výtazích z výsledkových listin vybíráme někdy jen ty nejvýš oceněné.

(E-GAG neručí za neúmyslné chyby v KALENDÁRIU)

Aktuálně:

Íránský karikaturista H. H. zatčen!

Hadi Heidari, světově uznávaný cartoonista, který přispívá do několika reformistických novin, byl zatčen 22.10 v íránském Teheranu. Podle *Reportérů Bez Hranic* (= reportéři, kteří pracují bez profitu) byl Heidari jedním z účastníků náboženského obřadu uctění památky politických vězňů, pořádaného v domě Shehabeldina Tabata, jednoho z vězňů politiků - členů reformní strany. Někteří ze zatčených byli propuštěni, ale asi tucet - včetně Heidarho - byli převezeni do vězení Evin. Heidari vede web *Persian cartoons* (www.haditoons.com) a je kulturním editorem zakázaného deníku *Etemad-e Melli*. Editoři novin Mohamed Gnochani, Fayzad Zahed a website editor Mohamed Davari jsou stále uvězněni.

Zpráva: Rob Tornoe / 26. 10.

Český cartoonista R. R. vystavuje!

Město **Bakov nad Jizerou** a ČUK oznamují, že v novém divadelním sále radnice vystavuje svůj kreslený humor kolega **Radovan Rakus**. Vernisáž výstavy vtípů (viz výřez z pozvánky) je 6. 11. v 16 hodin - výstava pak potrvá až do 28. 2. 2010.

Mnichovský cartoonista I. S. vyznamenán!

Medaili **Za zásluhy II. stupně** získal 28. října na Pražském hradě český karikaturista **Ivan Steiger**, autor 16 knih, který tiskne v předních německých a světových denících.

XX
e-GAG (dříve GEK). Týdeník **České unie karikaturistů** (ČUK). Založen 2003. **7. ročník**. Toto je **44.** (352.) číslo (z 29. 10. 2009). **Příští číslo 09-45** vyjde ve čtvrtek **5. 11. 2009**. Telefonujte na: (047) 233 343 668 * **Pište na:** ivan.hanousek@dreamworx.cz .